

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В.П. Казарін

«26» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності: **спеціальність 053 – Психологія (освітня програма «Психологія»)** на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки

Протокол № 5 від «26» січня 2021 р.

Зав. кафедри В. Веч В. Є. Виноградова

Програма фахового випробування для вступу на навчання за ступенем «магістр» спеціальності: спеціальність 053 – Психологія (освітня програма «Психологія») на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст». – К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021. - 15 с.

Укладачі:

В.Є.Виноградова – к.пед.н., доцент, зав. кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Т.І.Белавіна – к.психол.н., ст.наук.спів, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Рецензенти:

І.М. Біла – д.психол.н., професор, професор кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

М.А. Садова – д.пед.н., доцент, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол № 7 від «26» лютого 2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	7
IV Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	11

I. Загальні положення.

Вступний екзамен для зарахування на перший курс магістратури спеціальності «Психологія» включає тематику основних питань з дисциплін «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Порівняльна психологія», «Експериментальна психологія», «Соціальна психологія», «Психологія особистості» та «Юридична психологія». Дані курси є базовими у програмі підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму «Психологія», вивчаються впродовж третього та четвертого року навчання і спираються на знання, отримані студентами при вивченні дисциплін професійного напрямку. Одним із головних чинників фахового становлення майбутніх психологів є знання, отримані при вивченні даних дисципліни, тому наявність таких знань для зарахування на перший курс магістратури спеціальності «Психологія» є обов'язковою умовою.

До складу питань вступного екзамену включені питання суб'єкт-суб'єктних та суб'єкт-об'єктних стосунків, принципи міжособистісної взаємодії та спільної діяльності, роль та функціонування соціальних груп; принципи і методи психодіагностичних досліджень; детермінанти та генезис девіантної поведінки та психопатологічних порушень, принципи організації діяльності в системі «людина – людина».

II. Організаційно-методичні рекомендації.

Вступний екзамен для зарахування на перший курс магістратури спеціальності «Психологія» здійснюється у письмовій формі по екзаменаційному білету, що включає 10 тестових завдань та два теоретичних питання.

Нараховування балів відбувається наступним чином: 8 бали за кожну правильну відповідь на тестові завдання, за теоретичне запитання можна отримати максимально 60 балів $((8*10)+(2*60)=80+120=200)$.

Абітурієнт повинен знати:

- основні проблеми та завдання соціальної психології;
- підходи сучасної світової соціальної психології до вивчення особистості та соціально-психологічних явищ у групі;
- соціально-психологічні особливості спілкування, групи, колективу проблем керівництва та лідерства;
- вимірювання психічних явищ через суб'єктивне оцінювання психічних процесів;
- шляхи психологічної допомоги людині для оптимізації процесу праці;
- загально-психологічні основи юридичної діяльності;
- соціально-психологічне підґрунтя юридичної діяльності;
- психологічні основи цивільно-правового регулювання та цивільного судочинства;
- завдання й порядок проведення психологічної консультації та судово-психологічної експертизи;
- психофізіологічне забезпечення діяльності;
- фундаментальні положення і прикладні аспекти психофізіології праці;
- основи взаємодії та координації регуляторних механізмів і систем;
- сучасне визначення психофізіологічних процесів і станів;
- заходи професійного психофізіологічного відбору;
- основи психічного і фізичного здоров'я;
- зміст психогігієни і психопрофілактики.

Абітурієнт повинен вміти:

- систематизувати надбані психологічні знання, встановлювати їх взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами психолого-педагогічного циклу;
- вільно володіти психологічними термінами;
- самостійно працювати з науковою літературою;
- враховувати загальні закономірності психічної діяльності людини;
- діагностувати закономірності прояву пізнавальної сфери, емоційно-мотиваційної та вольової сфер особистості;
- застосовувати методи статистичного аналізу для обробки кількісних даних в ході дослідження;
- прогнозувати розвиток психічних процесів;
- використовувати методи психологічного дослідження у практичній діяльності.

III. Перелік питань з окремих дисциплін для підготовки до вступних випробувань.

Предмет та завдання соціальної психології. Теорії особистості в соціальній психології. Структура міжособистісних стосунків в малій групі. Соціалізація та розвиток особистості в умовах діяльності. Дослідження соціометричного статусу особистості в групі. Проблема спілкування в соціальній психології. Засоби комунікації. Соціально-психологічна структура конфлікту. Психологічна діагностика та конструктивне вирішення конфліктів. Вивчення типових способів реагування на конфліктну ситуацію. Проблема групи в соціальній психології. Психологічна характеристика великих соціальних груп. Класифікація малих соціальних груп. Психологічна характеристика лідерів у соціальних групах. Соціально-психологічні теорії лідерства.

Предмет юридичної психології. Делінквентна поведінка. Типологія злочинців. Галузі юридичної психології. Віктимна поведінка. Судова експертиза. Правова поведінка та правопорушення. Пенітенціарна психологія.

Об'єкта та предмет психології праці. Мотивація діяльності. Профорієнтація та профвідбір. Профорієнтаційна діагностика. Види дій. Провідні види діяльності. Працездатність та втома.

Предмет загальної психодіагностики. Тести та їх види. Шкали та їх види. Метод шкалювання. Оцінка надійності тестів. Психодіагностичні підходи. Поняття про психологічний діагноз. Етапи психологічного дослідження. Пілотажне дослідження. Вибірка та генеральна сукупність. Валідність, репрезентативність, надійність тестів. Шкали інтелекту. Особистісні опитувальники.

Предмет клінічної психології. Поняття про психічне здоров'я. Критерії психічного здоров'я. Внутрішня картина хвороби. Стрес, дистрес, еустрес. Неврози та психози. Адиктивна поведінка. Психотичний та непсихотичний рівень захворювання. Психосоматика. Копінг-стратегії.

Принципи диференційної психології. Гуманістична парадигма диференційної психології. Психометрія. Індивідуальні розбіжності. Психографія. Идеографічний метод.

Список рекомендованої літератури:

1. Азаров В.К. Стиль действованиа: импульсивность – управляемость // Вопросы психологи, 1982, № 3.
2. Алікіна Н.В. Психологічна експертиза в слідчій практиці. -К.: Либідь, 1993. – 198 с.
3. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2001. – 272 с.
4. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб., Питер, 2001, глава 7.
5. Анастаси А. Дифференциальная психология. - М.: Апрель-Пресс, 2001 .- 745 с.
6. Анастаси А. Психологическое тестирование. – СПб.: Питер, 2001. – 688 с.
7. Артемьева Е.Ю. Основы психологии субъективной семантики / Под ред.И.Б.Ханиной. – М.: Наук Смысл, 1999. – 350 с.
8. Асмолов А.Г. Психология личности. – М.: изд-во МГУ, 1990. – 416 с.
9. Барно В.І. Професійний відбір кадрів до органів МВС. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2002. – 296 с.
10. Баронін А.С. Психологічний профіль вбивць: Посіб. з кримінальної психології та криміналістики. - К.: Вид. Паливода А.В., 2001. - 176с.
11. Большаков В.Ю. Психотренинг. Социодинамика. Упражнения. Игры. – СПб.: Соц.псих. центр, 1996. – 380 с.
12. Большая книга тестов / Сост. С.А.Касьянов. – М.: Олма-Пресс, 2000. – 510 с.
13. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – К.: Ника-Центр, 1997. – 176 с.

14. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учеб. пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. "Психология" – К.: Ника-Центр, 2001. – 320 с.
15. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. – СПб.: Питер ком, 1999. – 528 с.
16. Васильев В. Л. Судебная психология: Психологический практикум для следователей.— Л.: Изд-во ЛГУ, 1979. -232с.
17. Васильев В. Л. Юридическая психология. — 4-е изд., доп. и перераб. - СПб.: Питер, 2002. - 640с.
18. Васильев В.Л. Психологические аспекты преступных формирований и расследование совершаемых ими преступлений: Учебное пособие. - СПб.: Речь, 1994. - 288с.
19. Василюк Ф.Е. Тип переживания различных критических ситуаций // Психологический журнал . – 1995. - Т.16. - № 5. – С. 104-114.
20. Васьковская С.В., Горностаев П.П. Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход. – К.: Наук. думка, 1995. – 128 с.
21. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. – М., 1990. – 288 с.
22. Выготский Л.С. Избранные психологические произведения. – М., 1982. – Т.2. – 362 с.
23. Выготский Л.С. Психика, сознание, бессознательное [Собр. соч. в 6 т.]. Т1. – М., 1982. – С. 132-148.
24. Гальперин П.Я. Введение в психологию. – МГУ, 1976. – 296 с.
25. Гальперин П.Я. Введение в психологию: Учеб. пособие для вузов. 2-е изд. – М.: Кн. дом "Университет", 2000. – 336 с.
26. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. – М.: ЧеРо, "Юрайт", 2001. – 336 с.
27. Глоточкин А. Д., Пирожков В. Ф. Исправительно-трудова психология. — М.: Прогресс, 1974.
28. Головаха Е.И., Кроник А.А. Психологическое время личности. – К.: Наукова думка, 1984. – 208 с.

29. Грановская Р.М. Элементы практической психологии. – СПб.: Питер, 1999. – 358 с.
30. Гуревич К.М. Проблема социального и биологического в дифференциальной психофизиологии//Психология индивидуальных различий. Тексты.. - М: 1982. - с. 53-58.
31. Дорфман Л.Я. Индивидуальный эмоциональный стиль // Вопросы психологии, 1989, № 5.
32. Дружинин В.И. Психология общих способностей.-СПб.,1999.
33. Егорова М.С. Психология индивидуальных различий. - М.: Планета детей, 1997.
34. Жалинский А.Э. Основы профессиональной деятельности юриста. - Смоленск, 1995. - 367с.
35. Загальна психологія: Навч. вид. / Під ред. О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та ін. – К.: А. П. Н., 1999. – 416 с.
36. Зелинский А. Ф. Криминальная психология. Научно-практическое издание. — К.: Юринком Интер, 1999 - 240с.
37. Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины — М.: Питер, 2003.
38. Ильин Е.П. Психология индивидуальных различий. - М.; Питер, 2004
39. Клименко В.В. Людина і ноосфера. – К.: НВП "Альфа",1993. – 274 с.
40. Ковалев А.Г., Мясищев В.И. Темперамент и характер//Психология индивидуальных различий. Тексты. - М.: 1982. - с.167-171
41. Когнитивные стили / Под ред. Колга В. – Таллинн: ТПедИ, 1986.
42. Кои И.С. Психология половых различий//Психология индивидуальны различий. Тексти. — М.: 1982. - с.78-83
43. Коновалова В. Е. Психология в расследовании преступлений. — Харьков: Константа, 1978. - 232с.
44. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів ВНЗ. – К.: Ельга, 2003. – 400 с.
45. Костицкий М В. Введение в юридическую психологию: методологические и теоретические вопросы. — К.: Либшь, 1990.-365с.

46. Кречмер Э. Строение тела и характер. – М., 1930.
47. Кузікова С.Б. Корекція Я-концепції як умова подолання конфліктності у підлітків: Автореф. дис... канд. психол. наук. – К., 2000. – 21 с.
48. Лазурский А.Ф. Очерк науки о характерах, М.; Наука, 1995. Ланда Л.Н. Алгоритмизация в обучении. М.: Просвещение, 1966.
49. Лейтес Н.С. Одаренные дети//Психология индивидуальных различий. Тексты. - М.: 1982. - с. 140-147
50. Леонгард К. Акцентуированные личности. Киев, 1981.
51. Либин А.В. Дифференциальная психология. – М.: «Смысл», 1999.
52. Либин А.В. Дифференциальная психология: на пересечении европейских, российских и американских традиций. - М.: Смысл 1999.- 534 с.
53. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія. – К., 1999. – 256 с.
54. Машков В.П. Основы дифференциальной психологии. - СПб.: изд-во С-Петербур. Ун-та.,1998.
55. Мерлин В.С., Палей И.М. Проблемы интегральной характеристики индивидуальности в дифференциальной психофизиологии // Проблемы дифференциальной психофизиологии и ее генетические аспекты / Под ред. В.С.Мерлина, Б.А.Никитюка. Пермь, 1975
56. Мерлин В.С. Психология индивидуальности [Избр. психологические труды]. – М.: Ин-т практической психологии; Воронеж: МОДЭК, 1996. – 544 с.
57. Методи психодіагностики підлітків: Навч. посібник з пропедевт. практики / Під ред. О.Д.Кравченко, В.Ф. Моргуна. – Полтава, 1995. – 124 с.
58. Нартова-Бочавер С.К. Дифференциальная психология. Учеб. пособие. - М.: изд-во Флинта, 2008.
59. Небылицын В.Д. Основные свойства нервной системы человека. М.: 1966.
60. Небылицын В.Д. Психофизиологические исследования индивидуальных различий. – М., 1976.
61. Немов Р. С. Психология [в 3 кн]. – 2-е изд. – М.: Просвещение. – Владос, 1995. – Кн. 1. – 688 с.

62. Основи психології / За заг. ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. – 3-тє вид. – К.: Либідь, 1997. – 632 с.
63. Проблема возраста: Собр. соч-й в 6 т. – М.: Педагогика, 1984. - Т.4.
64. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии / Под ред. М.К.Тутушкиной. – СПб.: “Дидактика Плюс”, 1999. – 352 с.
65. Психология: Словарь / Под общ. ред. А.В.Петровского, М.Г.Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Политиздат, 1990. – 672 с.
66. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я: Навчальний посібник / Заг. ред. М. С. Корольчука. – К.: Фірма "ІНКОС", 2002. – 272 с.
67. Ратинов А.Р. Судебная психология для следователей. - М., 1967.-269с.
68. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2000. – 720 с.
69. Столяренко Л.Д. Психология [Учебник для вузов]. – СПб.: Лидер, 2005. – 592 с.
70. Стреляу Я. Роль темперамента в психическом развитии. – М., 1982.
71. Тарарухин С. А. Преступное поведение. — М.: Наука, 1974. - 125с.
72. Теплов Б.М. Избранные труды. В 2 т. – М.: Педагогика, 1985. – Т.1. – 688 с.
73. Теплов Б.М. Типологические свойства нервной системы и их значение для психологии//Философские вопросы физиологии высшей нервной деятельности человека. М.: Наука, 1963р. с. 475-498
74. Теплов Б.М. Психофизиология индивидуальных различий. Избранные труды: в 2 т. М.: Педагогика, 1985.
75. Филонов Л. Б Тренинги делового общения сотрудников органов внутренних дел с различными категориями граждан. -М.: ПРИОР, 1993.- 358с.
76. Филонов Л. Б. Психологические способы изучения личности обвиняемого.— М., 1983.
77. Фролова О.Г. Злочинність і система кримінальних покарань. -К.: Либідь, 1997.-366с.
78. Цуканов Б.І. Еволюційне відлуння індивідуальних відмінностей// Психологія і суспільство. – 2002, №2.

79. Чуфаровский Ю. В. Психология в оперативно-розыскной деятельности правоохранительных органов. — М.: ПРИОР, 1996.-398с.
80. Шадриков В.Д. Психология деятельности и способности человека. 2-е изд. — М.: Логос, 1996. — 320 с.
81. Штерн В. Дифференциальная психология и ее методические основы. — М.: Наука, 1998.
82. Экман П. Психология лжи. - СПб.: Речь, 1999. - 389с.

IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.

1. <http://psylib.kiev.ua/>
2. <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskie-sajty.html>
3. http://psyua.com.ua/page_ru/psy_ru.php
4. <http://www.osvita.org.ua/iresource/?cmd=cat&num=4&ctg=34>